

Semnal de alarmă: Abuzul sexual asupra copilului este subraportat în România

Salvați Copiii România cere Președinției, Guvernului și Parlamentului modificări legislative, care să asigure o mai bună protecție a copilului în fața agresiunilor sexuale

București, 12 mai 2021: Cu toate că, anual, în țara noastră se înregistrează aproape 800 de fete sub 15 ani care devin mame¹, conform rapoartelor anuale ale Ministerului Public, sunt trimiși în judecată doar între 200 și 300 de inculpați pentru comiterea infracțiunii de act sexual cu un minor.² În România, subraportarea abuzului sexual comis asupra copiilor a atins un nivel acut, dacă ținem seama de faptul că sistemul de asistență socială și protecție a drepturilor copilului identifică sau primește sesizări pentru doar 1.000 de cazuri anual.

Consiliul Europei a estimat în 2020 că, în Europa, „*unul din cinci copii cade victimă unei forme a abuzului sexual*”³, iar 90% dintre aceste cazuri nu ajung în atenția poliției ori a instanțelor judecătorești.

Salvați Copiii consideră că trebuie clarificate de urgență reglementările penale cu privire la infracțiunile de viol și act sexual cu un minor, pentru o practică unitară și coerentă a instanțelor judecătorești, așa cum solicită Consiliul Europei încă din 2016⁴. De asemenea, se impune modificarea legislației electorale pentru a preveni situațiile în care candidații condamnați pentru fapte penale grave comise asupra copiilor ar putea deveni reprezentanți și factori de decizie ai comunităților lor.

Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene recunosc dreptul copiilor de a fi protejați împotriva oricăror forme de violență. În acest sens, abuzul sexual asupra copiilor este considerat una dintre cele mai grave infracțiuni care produc suferință copiilor și ale cărei efecte de natură fizică, psiho-emoțională, comportamentală și socială se răsfrâng, inclusiv pe termen lung, asupra vieții lor.

Deoarece abuzurile sexuale sunt dificil de identificat și solicită o legislație clară, eficientă și în acord total cu principiul interesului superior al copilului, crearea de instituții adecvate și pregătirea specialiștilor în acest domeniu reprezintă condiția respectării drepturilor fundamentale ale copiilor. Sunt numeroase rapoartele și cercetările care arată o exacerbare a fenomenului de abuz sexual în 2020, anul pandemiei de COVID-19, cu o creștere constatată

¹ Institutul Național de Statistică, 2020.

² Raportul de activitate al Ministerului Public pentru anul 2019, 16 aprilie 2020. Link: www.shorturl.at/lnFKN

³ RAPORT referitor la punerea în aplicare a Directivei 2011/36/UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia (2020/2029(INI)) Link: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0011_RO.html

⁴ Fișa României, Departamentul de Punere în Executare a Deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului. <https://rm.coe.int/16807097cf>

în această perioadă și în ceea ce privește cererea din mediul online de materiale care conțin forme de abuz sexual asupra copiilor.⁵

Am transmis celor trei instituții fundamentale ale țării, Președintele României, Guvernul și Parlamentul României, propunerile noastre legislative, însoțite de un document cu explicații, date statistice, analize ale principiilor de dezvoltare socio-emoțională a copilului și argumente socio-juridice, precum și un tabel cu propunerile detaliate de modificare și completare a Codului Penal, a Legii 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale și a Legii 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, urmărind:

1. Clarificarea suprapunerilor și a tratamentului penal în sancționarea violului și a actului sexual cu un minor, prin introducerea în Codul Penal a unei noi incriminări a abuzului sexual asupra copilului care nu a împlinit 14 ani, indiferent de prezența sau absența unor acte de constrângere fizică, morală sau de punerea sa în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare. Investigațiile jurnalistice (www.dela0.ro)⁶ au condus la concluzia că, din o mie de dosare penale care privesc infracțiunile de act sexual cu minori sub 15 ani⁷, în 3 din 4 cazuri instanțele românești au încadrat fapta penală ca act sexual cu un minor.
2. Asigurarea unei practici judiciare unitare și coerente în diferențierea cu precizie a faptelor de viol de actele sexuale consimțite de minori. Urmare a deciziei CEDO în cauza M.G.C. v. Romania (2016)⁸, Comitetul Miniștrilor Consiliului Europei a decis plasarea României sub monitorizare la capitolul “*protecția contra relelor tratamente*”, constatând „*incapacitatea în dezvoltarea unei practici judiciare stabile și coerente cu privire la noțiunea de consimțământ, pentru a diferenția cu claritate cazurile de viol de cazurile de act sexual consimțit cu un minor.*”⁹
3. Dat fiind numărul neobișnuit de mare de decizii ale instanțelor judecătorești cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, înăsprirea pedepselor prevăzute pentru următoarele infracțiuni: proxenetism (art. 213 C.p.), folosirea serviciilor unei persoane exploatate (art. 216 C.p.), folosirea prostituției infantile (art. 216¹ C.p.), proxenetism (art. 213 C.p.), viol (art. 218 C.p.), agresiunea sexuală (art. 210 C.p.), actul sexual cu un minor (art. 220 C.p.), coruperea sexuală a minorilor (art. 221 C.p.) și racolarea minorilor în scopuri sexuale (art. 222 C.p.).

⁵ Europol a anunțat eliminarea, de către Poliția Federală din Germania, a celei mai prolife platforme de stocare și distribuire de materiale care înfățișează abuzuri sexuale, găzduite pe *darkweb*, și care avea 400.000 de membri. 4 *Arrested in takedown of dark web child abuse platform with some half a million users*, 03 May 2021, *Press Release*. Link: www.shorturl.at/lpxKS .

⁶ Oncioiu, Diana (Dela0.ro). „Dreptate strâmbă: 3 din 4 cazuri de acte sexuale cu victime copii sunt judecate în instanțele românești ca fapte consimțite”. Link> <https://beta.dela0.ro/acte-sexuale-victime-copii-judecate-fapte-consimtite/>

⁷ Conform Codului Penal, art. 220, anterior modificărilor operate prin Legea 217 din 29 octombrie 2020.

⁸ European Court of Human Rights, *Case of M.G.C. v. ROMANIA* (Application no. 61495/11), Strasbourg 15 March 2016. Link decizie: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-161380>

⁹ Vezi nota 2.

4. Blocarea participării, în calitate de candidați, a persoanelor pentru care s-au pronunțat hotărâri judecătorești definitive pentru infracțiuni contra vieții, contra libertății persoanei, privind traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile, contra libertății și integrității sexuale și rele tratamente aplicate minorului.
5. Includerea în legislația românească a măsurilor care, prin derogare de la articolele 5(1) și 6(1) ale Directivei Europene E-Privacy (2002/58/CE), să oblige furnizorii de servicii de comunicații electronice (serviciile de e-mail și mesagerie bazate pe web) să detecteze, să elimine și să raporteze online abuzurile sexuale asupra copiilor, acoperind, de asemenea, situațiile de ademenire de către un adult a unui copil pentru a fi supus abuzurilor sexuale.

“Considerăm că societatea românească trebuie să se schimbe în raport cu acest fenomen invaziv al abuzului comis asupra copiilor. Ea trebuie să-și clădească instrumentele juridice și instituționale necesare descurajării oricăror forme de tolerare a abuzurilor fizice, emoționale ori sexuale asupra copiilor. Nu doar la nivelul familiei, ci și cu privire la modul în care autoritățile, instituțiile în care se regăsesc copiii și instanțele judecătorești înțeleg să aplice legea. Toate statele europene privesc copilul, drepturile și interesele lui ca priorități fundamentale, cu programe și acțiuni concrete și nu doar declarativ, cum se întâmplă adesea în România.”, a declarat **Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv al Organizației Salvați Copiii România.**

PRACTICA EUROPEANĂ: Statele europene și-au înăspri legislația în timpul pandemiei

Asumându-și consolidarea măsurilor în prevenirea și combaterea abuzului și exploatării sexuale, multe state din Uniunea Europeană decid, am constatat, modificarea politicii lor penale cu privire la sancționarea abuzului sexual, atât prin creșterea pedepselor, cât și prin inserarea în legislație a unor noi infracțiuni care vizează copiii sub 14 sau 15 ani care nu pot oferi un consimțământ real pentru întreținerea de relații sexuale. Astfel, autoritățile din Germania și Franța, țări în care în perioada pandemiei de COVID-19 a crescut numărul cazurilor de abuz sexual¹⁰, au decis mărirea pedepselor aplicate agresorilor sexuali.

Guvernul german a adoptat un proiect de lege¹¹ prin care pedepsele pronunțate vor putea fi de 15 ani de închisoare, iar Senatul francez a adoptat o lege de modificare a Codului penal¹² prin care orice act sexual comis de un major asupra unui copil care nu a împlinit 15 ani va fi considerat viol, putând fi pedepsit cu închisoare între 5 și 20 de ani, iar persoanele care folosesc prostituția infantilă și proxeneții cu închisoarea de până la 20 de ani.

¹⁰ <https://www.dw.com/en/germany-records-increase-in-murder-and-child-abuse-cases/a-57217668>

¹¹ <https://www.dw.com/en/german-government-signs-off-on-tougher-child-sex-abuse-rules/a-55347906>

¹² Rapport fait au nom de la commission des lois constitutionnelles, de législation, du suffrage universel, du Règlement et d'administration générale (1) sur la proposition de loi visant à protéger les jeunes mineurs des crimes sexuels, <http://www.senat.fr/rap/l20-271/l20-2711.pdf>

Persoană de contact:**George Roman, Director Advocacy | Salvați Copiii România****Tel.: 0722 605904 | E-mail: george.roman @salvaticopiii.ro**

Despre Organizația Salvați Copiii

De 31 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societatea și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 2.570.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.